

Politieke poëzie van vroeger Bijlage bij Mijn weekblad

In zijn leven was de dichter Wordsworth een speelbal van zijn eigen (politieke) emoties. Begonnen als een aanhanger van de Franse Revolutie schoof hij steeds meer in conservatieve richting.

William Wordsworth (1770 – 1850)

November 1806

Alweer een jaar! – en weer een nederlaag!
En weer een machtig keizerrijk verdween!
Wij zijn, en zullen zijn, verlaten en alleen,
de allerlaatste vijand van de Plaag.
Zo moet het zijn; wij kunnen sinds vandaag
voor veiligheid alleen op ons vertrouwen,
met eigen handen onze toekomst bouwen,
rechttop omhoog, of anders naar omlaag.

O lafaard die zich doof houdt voor die roep,
wij zullen overwinnen als dit land
door wie van waarden weten wordt bemand,
waakzaam en wijs, en niet een slaafse troep,
voor wie gevaar iets is om voor te vrezen
en eer iets onbegrijpelijks moet wezen.

In Groot-Brittannië kreeg het verzet tegen slavernij en slavenhandel vorm vanaf het laatste kwart van de achttiende eeuw.

Robert Southey (1774 – 1843)

De slaaf

De slaaf hangt in de hoogte, ongedekt
voor elke vogel die zich met hem voedt!
Hij klaagt niet, als de vurige zon hem wekt,
gefolterd door het drinken van zijn bloed.

Hij klaagt niet, ook niet als de gier weer trekt
aan huiverende spieren. Kijk maar, jij
die hem van vrijheid sleurde in slavernij!
Kijk, jullie die zo kalm en opgewekt

een keuze maken tussen winst of schuld,
besef dat achter 't graf een ander land
te wachten ligt, waar men vol ongeduld
de rekening zal presenteren, want
voor 't eeuwige gerechtshof zal hij pleiten,
jou met een donderstem je daad verwijten.

In het werk van Percy Bysshe Shelley en zijn vriende Lord Byron vormen sonnetten niet de mooiste gedichten van hun hand, maar ze mogen als curieus fenomeen in deze bundel niet ontbreken. Bij hen fungeren ze meestal als politieke pamfletten, speldenprikken tegen het gezag.

Percy Bysshe Shelley (1792 – 1821)

Gevoelens van een republikein bij de val van Bonaparte

Ik haatte je, tiran, en heb berouwd
dat ik moest zien hoe een der minste slaven
zo juichend kon staan dansen op de graven
van Vrijheid. Ja, jij had je troon gebouwd
waar hij nog steeds kon staan, maar jou bekoorde
schamele staatsie, door de tijd verjaagd
in brokken naar vergetelheid. De moorden,
waarvoor je in je nachtrust wordt geplaagd,
verraad en slavernij, verkrachting, plagen,
je hebt ze allemaal gediend. Ik weet
– te laat – sinds jouw en Frankrijk's nederlagen,
dat niet Bedrog of Kracht de vijand heet,
we zijn door Wetten en Geloof misleid,
bloedige misgeboorten van de tijd.

George Gordon, Lord Byron (1788 – 1824)

Herroeping van Lord Edwards verbeurdverklaring

Wees vader voor de vaderlozen, reik
uw hand vanaf de hoogte van uw troon
naar kinderen, die bijna stierven. Toon
hoe goed een vorst kan zorgen voor zijn rijk.

Wees dus een ware koning en ontwijk
de roep om wraak. Zo zult u trouw als loon
verwerven, want geen hand bedreigt uw kroon,
men geeft alleen van dankbaarheid maar blijf.

't Was niet zo moeilijk, Sire, en 't smaakte zoet
om zo geliefd te zijn. Uw koningsmacht,
zo met genade overal omringd,
maakt leven voor uw onderdanen goed.
We leven vrij, al kennen wij uw kracht
die met uw hart, niet met uw hand ons dwingt.

Spreuk van de dag

De politiek, helaas! ziedaar onze ellende

(Alfred de Musset)